

Instytut Pamięci Narodowej

<https://ipn.gov.pl/pl/aktualnosci/4384,Wyklad-prof-Andrzeja-Nowaka-Szczecin-1-marca-2010.html>
03.04.2026, 00:06

Wykład prof. Andrzeja Nowaka - Szczecin, 1 marca 2010

01.03.2010

Dzięki zaangażowaniu szczecińskiego Oddziału Instytutu Pamięci Narodowej oraz Koła Stowarzyszenia Wolnego Słowa w Szczecinie gościł prof. Andrzej Nowak z Uniwersytetu Jagiellońskiego, który dał wykład na temat stosunków polsko-rosyjskich w perspektywie historycznej.

Prof. Nowak rozpoczął wykład od wskazania różnic między oboma krajami, m.in. uwarunkowań geologicznych, klimatycznych czy religijnych, które stanowią o poczuciu odrębności cywilizacyjnej. Scharakteryzował dwie skrajnie różne postawy we wzajemnych stosunkach. Przypomniał zatem o 250 latach panowania Rosji nad Polską, z której Polacy wynieśli doświadczenie ofiary. Wskazał jej symbole, m.in. zbudowaną w 1835 r. warszawską cytadelę, w murach której w ciągu 70 lat więziono blisko 60 tys. więźniów politycznych, więźniów politycznych lat 1733-1917, których liczbę szacuje się na ok. 600-700 tys., zesłańców, których liczbę określa się na około 100 tys. Jako jedną z mniej dziś pamiętanych tragedii wymienił zgładzenie Polaków - obywateli Rosji w latach 1934-1938.

Traktowanie Polski przez Rosję prof. Nowak określił symbolicznie „przeszkodą”. Jako przykłady przywołał traktowanie Rzeczypospolitej przy jednoczeniu ziem ruskich, jednoczenia słowiańszczyzny pod opieką Rosji i, najważniejsze z obecnego punktu widzenia, zapoczątkowany przez Piotra I zwrot ku Zachodowi, i ciągłe próby sprowadzenia Polski do roli korytarza.

Pytania publiczności dotyczyły spraw aktualnych, a zwłaszcza połączenia z Kaliningradem, gazociągu, sytuacji w Gruzji i na Zakaukaziu.

Prof. Andrzej Nowak - polski historyk, publicysta, sowietolog, profesor Uniwersytetu Jagiellońskiego, docent w Instytucie Historii PAN (kierownik pracowni Dziejów Rosji i ZSRR w IH), członek Polskiej Akademii Umiejętności, redaktor naczelny dwumiesięcznika „Arcana”. Publikuje również w „Naszym Dzienniku”, „Rzeczypospolitej”, „Gazecie Polskiej”, „Naszej Polsce”, „Dzienniku Polskim” oraz „Najwyższym Czasie!”.

Zdjęcia: Paweł Skubisz

[Poprzedni Strona](#)
[Następny Strona](#)

foto #3

foto #4

foto #5